Lietas Nr. C33463014
Lietas arhīva Nr. C-1640-15/15

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Rīgā 2015.gada 8.maijā

Rīgas rajona tiesas tiesnese I.Lipska rakstveida procesā izskatīja civillietu AS "NORVIK BANKA" maza apmēra prasībā pret /pers. B/ par naudas piedziņu.

Aprakstošā daļa

Rīgas rajona tiesā 2014.gada 29.oktobrī saņemts AS "NORVIK BANKA" maza apmēra prasības pieteikums pret /pers. B/ par naudas piedziņu.

Prasībā norādīts, ka 2008.gada 13.jūnijā puses noslēgušas līgumu Nr. VK10035483 par VIVA norēķinu karšu izsniegšanu un lietošanu, saskaņā ar kuru atbildētājai piešķirts atļautais kredīts 426,86 *euro* (300 lati) apmērā ar ikmēneša procentu likmi 1,79%.

Saskaņā ar līguma 1.12.punktu kredīts ir aizdevums, kuru prasītāja piešķir atbildētājai un kas tiek uzskaitīts kartes kontā. Kredīts sastāv no atļautā un neatļautā kredīta summas. Līguma 1.13.punktā noteikts, ka atļautais kredīts ir kredīts prasītājas noteiktā limita ietvaros, savukārt līguma 1.14.punktā noteikts, ka neatļautais kredīts ir kredīts, kas pārsniedz prasītājas noteikto limitu.

Atbilstoši līguma 1.9. un 1.10.punktam atbildētājai norēķinu cikla laikā (viens kalendārais mēnesis) jānorēķinās ar prasītāju, tas ir, jāsamaksā ikmēneša maksājumi. Saskaņā ar līguma 5.3.punktu ar ikmēnešu maksājumu veikšanu tiek dzēstas atbildētājas saistības pret prasītāju - tiek atgriezts izmantotais kredīts, procenti par atļautā kredīta izmantošanu, aprēķinātie līgumsodi un citi saskaņā ar tarifiem obligātie maksājumi.

Līguma 1.22.punkts noteic, ka tarifi ir spēkā esošs prasītājas pakalpojumu cenrādis. Tarifos norādīti procentu un līgumsoda apmēri un tie ir līguma neatņemama sastāvdaļa.

Saskaņā ar līguma 1.11., 5.10. un 5.11.punktu par neatļautā kredīta izmantošanu un ikmēneša maksājumu kavējumu atbildētāja pielīgusi pienākumu maksā līgumsodu (0,167% un 0,25% dienā).

Atbildētāja nav pildījusi ar līgumu uzņemtās saistības, jo nav veikusi maksājumus atbilstoši līguma apmaksas noteikumiem. Pēdējais maksājums saņemts 2010.gada 16.jūnijā 21,34 *euro* apmērā.

Pamatojoties uz Civillikuma 1587., 1589., 1716., 1717.pantu, 1720.panta 2.punktu, 1753., 1756., 1757.pantu, 1759.panta 1.punktu, 1764., 1811., 1943.pantu, 1946.panta pirmo daļu, prasītāja lūgusi tiesu piedzīt no atbildētājas parādu 82,10 *euro*, procentus par atļautā kredīta izmantošanu 69,91 *euro* un līgumsodu 82,10 *euro*, kopā 234,11 *euro*, tiesāšanās izdevumus un noteikt prasītājas tiesības saņemt likumiskos procentus - 6% gadā no parāda pamatsummas par laiku līdz sprieduma izpildes dienai.

Līdz sprieduma taisīšanai lietā atbildētājas rakstveida paskaidrojumi tiesā nav saņemti.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{21}panta otro daļu paskaidrojuma neiesniegšana nav šķērslis sprieduma taisīšanai lietā.

Tā kā puses nav lūgušas lietas izskatīšanu tiesas sēdē, kā arī tiesa neuzskata par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 250.^{25}panta pirmo daļu, tiesa civillietu izskata rakstveida procesā, par ko lietas dalībniekiem paziņots. Puses nav pieteikušas noraidījumu tiesnesim.

Ielūkojoties Vienotās migrācijas informācijas sistēmā, noskaidrots, ka atbildētājas deklarētā dzīvesvieta ir /adrese/. Par tiesvedību atbildētāja informēta, nosūtot prasības pieteikumu un paziņojumu par lietas izskatīšanu uz atbildētājas deklarēto dzīvesvietu, kas atbilst Civilprocesa likuma 56.panta piektajā daļā noteiktajam.

Civilprocesa likuma 56.panta piektā daļa noteic, ka tiesas dokumentus fiziskai personai piegādā pēc tās deklarētās dzīvesvietas adreses, bet gadījumos, kad deklarācijā norādīta papildu adrese, - pēc papildu adreses, ja vien fiziskā persona tiesai nav norādījusi savu adresi, pēc kuras veicama saziņa ar tiesu. Fiziskajai personai ir pienākums būt sasniedzamai tās deklarētajā dzīvesvietas adresē, deklarācijā norādītajā papildu adresē vai šīs personas norādītajā adresē saziņai ar tiesu.

Motīvu daļa

Pārbaudījusi lietas materiālus, tiesa atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma daļēji.

2008.gada 13.jūnijā puses noslēgušas līgumu Nr. VK10035483 par Viva norēķinu karšu izsniegšanu un lietošanu, saskaņā ar kuru atbildētājai piešķirts atļautais kredīts 300 latu, kas atbilst 426,86 *euro*, apmērā.

Ar savu parakstu uz līguma atbildētāja vienlaikus apliecinājusi, ka iepazinies un piekrīt līguma noteikumiem, ar kuriem ir iepazinusies.

Tiesa konstatē, ka pušu starpā ir notikusi vienošanās par darījuma būtiskajām sastāvdaļām atbilstoši Civillikuma 1470., 1533., 1535.panta nosacījumiem.

Lietā esošais bankas konta izraksts apliecina, ka prasītāja no savas puses saistības ir izpildījusi – piešķirot atbildētājai naudas līdzekļus (kredītlimitu), savukārt atbildētāja ir lietojusi izsniegto karti, izņemot skaidru naudu no konta, tādejādi tērējot kredītā piešķirtos naudas līdzekļus.

Saskaņā ar Civillikuma 1934.pantu ar aizdevuma līgumu jāsaprot zināma daudzuma atvietojamu lietu nodošana īpašumā, ar pienākumu atdot saņemto tādā pašā daudzumā un tādas pašas šķiras un labuma lietās.

Tiesa atzīst, ka pušu noslēgtais līgums par Viva norēķinu karšu izsniegšanu un lietošanu atzīstams par aizdevuma līgumu Civillikuma izpratnē.

Civillikuma 1587.pantā noteikts, ka tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējiem pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesības atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus, savukārt minētā likuma 1943.pants paredz, ka aizņēmējam jāatdod tāda pati summa, kādu viņš saņēmis.

Tiesa atzīst, ka atbildētājai jāpilda starp pusēm noslēgtā līguma nosacījumi, un jāatdod prasītājai neatmaksātā aizdevuma pamatsumma.

Saskaņā ar līgumu par Viva norēķinu karšu izsniegšanu un lietošanu puses vienojušās, ka atbildētāja veiks kredīta atmaksu katra mēneša 20.datumā, bet atbilstoši noslēgtā līguma 1.10. un 5.3.punktam atbildētājas pienākums ir veikt ikmēneša maksājumu, tas ir, ar ikmēneša maksājumu veikšanu tiek dzēstas klienta saistības pret banku, t.sk. tiek atgriezts izmantotais kredīts, tiek maksāti procenti par atļautā kredīta izmantošanu, aprēķinātie

līgumsodi un citi, saskaņā ar tarifiem, klientam obligātie maksājumi.

Kā izriet no prasības pieteikumā norādītā, atbildētāja savas saistības nav pienācīgi izpildījusi, un neatmaksātā aizņēmuma summa ir 82,10 *euro*. Tā kā Civillikuma 1838.pants noteic, ka pierādījumi, ka samaksa ir veikta, ir jāiesniedz tam, kas to apgalvo, un atbildētāja nav iesniegusi pierādījumus savu saistību izpildei, tiesa atzīst, ka no atbildētājas ir piedzenams neatmaksātais aizdevums 82,10 *euro*.

Saskaņā ar Civillikuma 1946.pantu procenti par aizdevumiem dodami tikai tad, ja tie bijuši tieši norunāti vai ja parādnieks pielaidis nokavējumu. Savukārt saskaņā ar Civillikuma 1756.pantu pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu, vai uz likumu.

No pušu noslēgtā līguma 5.1.punkta redzams, ka puses vienojušās, ka atbildētāja maksā bankai procentus atbilstoši bankas noteiktiem tarifiem, savukārt tarifi saskaņā ar līguma 1.22.punktu ir noslēgtā līguma neatņemama sastāvdaļa. Saskaņā ar tarifu likmēm atbildētāja pielīgusi veikt procentu par aizdevuma lietošanu 1,79% apmērā samaksu un ar savu parakstu apliecinājusi, ar tarifiem iepazinusies, tiem piekrīt, atzīst sev par saistošiem un apņemas tos ievērot.

Ņemot vērā, ka atbildētāja nav iesniegusi pierādījumus savu saistību izpildei, proti, pierādījumus tam, ka procenti par atļautā un izmantotā kredīta lietošanu ir samaksāti, tiesa atzīst, ka prasība arī daļā par procentu 69,91 *euro* piedziņu (aprēķināti līdz 2014.gada 19.septembrim) ir pamatota un apmierināma.

No Civillikuma 1720.panta izriet, ka kreditors var prasīt kā līgumsodu, tā arī līguma izpildīšanu, ja līgumsods bijis norunāts, ja līgumsods bijis norunāts ne tik daudz par neizpildīšanu vispār, kā par neizpildīšanu īstā laikā. Savukārt saskaņā ar Civillikuma 1722.pantu līgumsoda samaksa neatsvabina no procentiem, ja vien nav tieši norunāts pretējais. Likums līgumsoda apmēram neparedz nekādus ierobežojumus, un tas atkarīgs tikai no līgumslēdzēju brīvas gribas.

Saskaņā ar līguma noteikumu 5.11.punktu un bankas cenrādi par termiņā neveiktu ikmēneša maksājumu atbildētājai jāmaksā līgumsods, kas sastāda 0,25% dienā, tātad 91,25% gadā.

Ņemot vērā, ka atbildētāja nav iesniegusi tiesai pierādījumus par pamatparāda saistību izpildi, kas izriet no noslēgtā līguma saistībām, tiesa atzīst, ka prasītājai ir tiesības prasīt līgumsoda samaksu saskaņā ar pašas atbildētājas uzņemtām saistībām un Civillikuma 1716., 1720.pantā ietverto regulējumu par kreditora tiesībām prasīt līgumsoda samaksu nokavējuma gadījumā. Vienlaikus tiesa atzīst, ka piedzenamā līgumsoda apmērs ir samazināms līdz 10% no piedzenamās pamatsummas apmēra, jo judikatūrā ir nostiprinājusies atziņa, ka tiesiskajās attiecībās sakarā ar sodoša rakstura tiesisko līdzekļu piemērošanu par vispārēju principu atzīstams soda samērīguma princips, un jautājums par līgumsoda samērīgumu un taisnīgumu, izvērtējot konkrētos lietas apstākļus, ir izlemjams pēc tiesas ieskata saskaņā ar Civillikuma 5.pantā norādīto taisnības apziņu un vispārējiem tiesību principiem (sk. Augstākās tiesas Senāta 2010.gada 21.aprīļa spriedumu lietā Nr. SKC-113/2010). Šobrīd uz lietas izskatīšanas dienu likumdevējs ir izvērtējis līgumsoda samērīgumu un piemērošanu līgumattiecībās, Civillikuma 1716.panta trešajā daļā atzīstot, ka līgumsods par saistību nepienācīgu izpildi vai neizpildīšanu īstā laikā (termiņā) var tikt noteikts pieaugošs, taču kopumā ne vairāk par 10 procentiem no pamatparāda vai galvenās saistības apmēra. Lai arī minētā panta noteikumi nevar tikt tieši piemēroti pušu tiesiskajās attiecībās, jo līgumsods ir aprēķināts par laika periodu līdz minētās normas spēkā stāšanās brīdim, tomēr tiesas vērtējumā tā ir atzīstama par likumdevēja noteiktu mērauklu soda samērīgumam.

Pie minētiem apstākļiem no atbildētājas ir piedzenams līgumsods 8,21 *euro*.

Civilprocesa likuma 195.pants noteic, ka taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, tiesa tā rezolutīvajā daļā norāda prasījuma veidu un piedzenamo summu, atsevišķi uzrādot galveno parādu un procentus, laiku, par kādu procenti piespriesti, kā arī prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt procentus, minot tā apmēru.

Ievērojot Civilprocesa likuma 195.pantu, prasītājai nosakāmas tiesības saņemt no atbildētājas likumiskos sešus procentus gadā no pamatparāda summas par laiku līdz sprieduma izpildei, ņemot vērā Civillikuma 1763.pantā noteikto, ka procentu pieaugums apstājas, sasniedzot pamatkapitāla lielumu.

Civillikuma 1759.panta 1. un 2.punkts paredz, ka procenti jāmaksā arī bez noteiktas norunas, uz likuma pamata, par katru parāda samaksas nokavējumu un par svešu naudu, kad tās turētājs to lietojis savā labā. Saskaņā ar Civillikuma 1765.panta pirmo daļu procentu apmērs cieši jānosaka aktā vai darījumā. Ja tas nav darīts, kā arī tajā gadījumā, ja likums nosaka aprēķināt likumiskos procentus, tas ir, seši procenti no simta gadā, bet panta ceturtā daļa paredz, ka procenti aprēķināmi tikai no paša kapitāla.

Ievērojot minēto tiesisko regulējumu un faktu, ka atbildētāja turpina kavēt saistību izpildi un faktiski lietot prasītājai piederošu kapitālu, prasītājai nosakāmas tiesības saņemt likumiskos 6% gadā no parāda pamatsummas.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus. Ja prasība apmierināta daļēji, šajā pantā norādītās summas piespriež prasītājam proporcionāli tiesas apmierināto prasījumu apmēram.

No atbildētājas par labu prasītājai piedzenama valsts nodeva 71,14 *euro* un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 4,70 *euro*, kopā 75,84 *euro*.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1]pantu atbildētājai nosakāms sprieduma labprātīgas izpildes termiņš 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 8., 97., 193., 195. un 250.[25]pantu, tiesa

nosprieda

prasību apmierināt daļēji.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu AS "NORVIK BANKA", reģistrācijas numurs 40003072918, parādu 82,10 *euro*, līgumiskos procentus 69,91 *euro*, līgumsodu 8,21 *euro* un tiesas izdevumus 75,84 *euro*, kopā piedzīt 236,06 *euro* (divi simti trīsdesmit seši *euro* un 6 centi).

Noteikt, ka AS "NORVIK BANKA" ir tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt likumiskos sešus procentus gadā no nesamaksātās pamatparāda summas, ievērojot, ka procentu pieaugums apstājas, kad vēl nesamaksāto procentu daudzums sasniedzis kapitāla lielumu.

Pārējā daļā prasību noraidīt.

Sprieduma labprātīgai izpildei noteikt termiņu 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt Rīgas apgabaltiesā apelācijas kārtībā 20 dienu laikā, apelācijas sūdzību iesniedzot Rīgas rajona tiesā.

Tiesnese